

תבוא בו הקללה (רד"ק). **יִנְקֹשׁ נוֹשָׂה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְגוֹ'** ויבזו זרים יגיעו.
 ינקש נושה – יאבד המלוה לכל אשר לו, כלומר שיבוא לקחת נשיו ממנו ויבזו כל אשר לו.
אֵל יְהִי לוֹ מוֹשֵׁךְ חֶסֶד וְגוֹ' ואל יהי חונן ליתומיו. לפי שאמר שינועו בניו
 לשאול פת לחם, אמר שלא ימצא מי שימשוך חסד לבניו בעבורו, ולא ימצאו יתומיו חונן
 שיחון עליהם וירחמם (רד"ק) ה' יצילנו.

סעודות יו"ט כסעודות שבת שצריך לכבדם כראוי

וְהָא אוֹקִימָנָא והרי למדנו, **בְּהָהוּא לִילִיָּא דְשַׁבְּתָא** באותו ליל
 שבת, **בְּדַ פְּתוּרֵי אַתְיִיהִיבוּ לְהָהוּא סְטָרָא בִישָׂא**
 כאשר השולחנות שלא נסדרו כראוי לענג את השבת נתנו לאותו צד רע הנקרא נגע,
בְּדִין אַתְתְּקַן אז התחזק **הָהוּא סְטָרָא בִישָׂא**, **מְסַאֲבָא** אותו
 צד רע טמא, **וְהָהוּא בַר נָשׁ אַתְמָסַר לְהָהוּא סְטָרָא** ואותו אדם
 נמסר לאותו צד רע. **וְוִי לִיָּה דְאַתְגַּרַע מְהָהוּא סְטָרָא קְדִישָׂא**
 אוי לו שהחסיר וגרע מצד הקדושה, **סְטָרָא דְמְהִימְנוּתָא** צד האמונה.
וְאַתְפְּקַד בְּסְטָרָא אַחְרָא מְסַאֲבָא והוא נמנה בצד אחר טמא.
בְּגוּוֹנָא דָּא בְּכָל אֵינּוֹן סְעוּדַתִּי דְיּוֹם טוֹב וכן הדין בכל אותם
 הסעודות דיום טוב דמי שמענגם זוכה לברכה ואם חלילה לא מכבדם מקללים אותו ונמסר
 בצד הרע, ה' ירחם.

בהיכל זה בנים חיים ומזונות בצד הרע

הָכָא בְּהָאֵי הַיְכָלָא כאן בזה ההיכל הרביעי, (דף ט"ז ע"א) **בְּנֵי חַיֵּי**

וּמְזוּנֵי בְּהַפּוּכָא אֵיהּוּ בנים חיים ומזונות בהיפך הם, כי בהיכל זה

לא עלינו שיכול בנים מיתה ואיבוד הפרנסה. **וּבְהַהוּא הַיְכָלָא אַחְרָא**

קְדִישָׁא אמנם בהיכל הרביעי האחר דקדושה, **לָא קַיְיִמִי תְּלַת אֲלִין** לא

תלויים בו אלו השלושה שהם בנים חיים ומזונות, **וְתַלְיִין לְעֵילָא** אלא בנים חיים

ומזונות תלויים למעלה בב' מזלות דאריך [נח], **וְהָכָא קַיְיִמִין לְבִישׁ** אמנם בצד

הרע ההיפך מחיים ובנים ומזונות עומדים בהיכל רביעי לרע. **וְדָבָר** (ס"א מְטוּ בְּנוֹי דְּבַר

אור הרשב"י

(ב) ומתמן חיי ומזוני ובני. חיי והחכמה תחיה בעליה. מזוני פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון ואיהי אמא עלאה. בני בן י"ה ואיהו יד רמה בינה דאתוון דילה יה"ו עד כאן לשוננו, זה נמצא בכתיבת יד. ובדפוס (תקונים עד, א) על דרך זה אלא שאמר שחיי הוא חכמה ומשפיעם בירך ימין. ומזוני הוא בינה ומשפיעם בירך שמאל, ובני בתפארת. ומפני שמזוני נשפעים מצד אמא אמר הפסוק (איוב לח כה) מ"י פלג לשטף תעלה, כי מדת מ"י היא הנותנת לכל שער ושער מחיתו בפני עצמו, ולכן עליה נאמר (תהלים נה, כג) השלך על ה' יהבך וגו'. עכ"ל הראשית חכמה. נמצא שבני חיי ומזוני הוא בג"ר, ואפשר שגם אריך נקרא ג"ר בערך או"א וזו"ן.

[נח] כמו שאמרו בנמ' מועד קמן (דף כה ע"א): אמר רבא חיי בני ומזוני לא בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא מילתא. וכדאיתא בזוה"ק (חלק א דף קפא ע"א, ועוד) ועל דא כלא במזלא תליא מלתא, ועל דא תנינן בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא, אלא במזלא תליא מלתא, דהא בזכותא לאו איהו, אלא עד דאתמליא ואתנהיר מן מזלא. ע"כ. משמע שהוא מן הדיקנא דאריך שהיא נקראת מזלא כנודע. ובספר ראשית חכמה (שער האהבה פ"ו) וז"ל: בתקונים (סז, ב) בענין בני וחיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא, פרוש שמזל הם שלש ראשונות, ואמר שחיי כנגד חכמה, מזוני כנגד בינה, בני כנגד דעת. ואמרו זכרונם לברכה (תקוני זוהר חדש קג,

(נש) מִטִּי בַר נֶשׁ לְהֵאֵי הֵיכְלָא שְׂכַאֲשֵׁר בְּנֵי הָאָדָם ע"י עוֹנוֹתֵיהֶם מְגִיעִים
 לְזֶה הֵהִיכַל הַנִּקְרָא חוּבָה, הָאֵ תַפְּנֵן קַיִימִין חֵיווֹן לְשִׁיעָאָה לֹזֵן שֵׁם
 עוֹמְדִים מִלֵּאכִי חֲבֵלָה בְּדַמּוֹת חַיּוֹת לְכֻלּוֹת אוֹתָם. וְהָאֵ תַפְּנֵן בְּנִין פֶּד אֵינּוֹן
 זְעִירִין וְהָרִי שֵׁם בְּנִים כֹּאֲשֵׁר הֵם קִטְנִים מִהֲכָא נִפְקָא מִכַּאן מִהֵיכַל זֶה יוֹצֵא
 הַדִּין, בְּנִין לְאֵתְּמַנָּאָה קְטִיגוֹרָא עֲלֵייהוּ כְּדִי לְמַנּוֹת מִקְטֵרְגַּ עֲלֵיהֶם
 גִּידוּנִים שֵׁם אִם לְהַשְׂאִירָם חַיִּים אוֹ לְהַמִּיתָם. וְהָאֵ תַפְּנֵן קַיִימִין מוֹזוֹנִי וְכֵן שֵׁם
 עוֹמְדִים הַמְּזוֹנּוֹת שֶׁל הָאָדָם בְּדִין, לְאֵעֲבָרָא לֹזֵן מְנִיָּה לְהַעֲבִיר אוֹתָם מִן הָאָדָם.
 וְכֻלָּא תְּלִיא בְּחֻבָּה וְהַכֵּל תְּלוּי בְּהֵיכַל חוּבָה. וְעַל דָּא אֶקְרִי וְעַל זֶה
 נִקְרָא הָאֵי הֵיכְלָא חוּבָה זֶה הֵהִיכַל חוּבָה. כְּמָה דְאֵתְּמַר כְּמוֹ
 שְׁבִיאֵרְנוּ.

חומרת אדם המקלל עצמו בכעסו

וּמִהֲכָא נִפְקָא חָד רֹחָא מִסְאָבָא וּמִכַּאן יוֹצֵא רוּחַ אַחַד טְמָא,
 דְאֶקְרִי אֲרִירִי"א שְׁנִקְרָא אֲרִירִי"א. וְכְמָה אֶלְפָּה וְרַבְבִּין
 עֲמִיָּה וְכְמָה אֶלְפִים וְרַבּוֹת שֶׁל מִלֵּאכִי חֲבֵלָה עִמוֹ, וְכְלָהוּ אֶקְרוֹן אֲוִרִי
 יוֹם וְכוּלָם נִקְרָאִים אֲוִרִי יוֹם, כְּמָה דְאֵתְּמַר אֶמַר כְּמוֹ שְׂכַתוּב (אִיּוֹב ג)
 יִקְבוּהוּ אֲוִרִי יוֹם וְכַתֵּב רַבְּנוּ בַחֲיִי (בְּמַדְבַּר פֶּרֶק הַ פְּסוּק יח), אֲוִרִי יוֹם, הֵם
 הַכּוֹחוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַעֲתִידִים לְעוֹרֵר וּלְרַצֵּץ רֹאשֵׁי לֹוִיתָן. וְהָאֵי רֹחָא וְכֻלָּ
 אֵינּוֹן דְעֲמִיָּה וְזֶה הָרוּחַ וְכֻל מִלֵּאכִי חֲבֵלָה שְׂתַחַת שְׁלִישְׁתּוֹ, כְּלָהוּ קַיִימִי
 לְנִטְלָא הָהִיא מְלָה כּוּלָם עוֹמְדִים לְקַחַת אוֹתָהּ מִלֵּה דְלֵיט בַר נֶשׁ

הלימוד היומי

גַּרְמִיּוֹה בְּרוּגְזִיּוֹה שְׁקִילֵל אָדָם אֶת עֲצָמוֹ בְּכַעֲסוֹ, וְאֵלֶיךָ מִתְּעַרְי לְהֵאֵי
 חֲוִיָּא וְאֵלֹה הַרוּחֹת מַעֲוֹרְרִים אֶת זֶה הַנַּחֵשׁ הָעֲלִיּוֹן, דְּאֶקְרִי שְׁנַקְרָא (ישעיה כז)
 לְוִיתָן נָחֵשׁ עֶקְלָתוֹן שְׁהִיא הַנוֹק' דְּקִלִּי, בְּגִין לְאִיִּתְאַה כְּדִי לְהִבְיָא
 אוֹתוֹ נַחֵשׁ וְלֹאֲתַעְרָא לְוֹטִיין עַל עֲלָמָא וְלַעֲוֹרֵר קַלְלוֹת עַל הָעוֹלָם,
 הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וְזֶהוּ שְׁכַתוֹב: יִקְבְּהוּ אוֹרְרֵי יוֹם וְגו' שְׁהֵם הַרוּחֹת
 הַרְעִים הַנ"ל.

סוד הפסוק באיוב ויקלל את יומו ולאחר מכן יקבחו אוררי יום
 וְאֵלֶיךָ אוֹרְרֵי יוֹם וְאֵלֹה הַרוּחֹת הַרְעִים שְׁנַקְרָאִים אוֹרְרֵי יוֹם, שְׁלִטִין עַל
 רְגֵעֵי וְשַׁעֲתֵי דְיוֹמָא שׁוֹלְטִים עַל הַרְגָעִים וְהַשַּׁעוֹת שֶׁל הַיּוֹם,
 וְנִטְלֵי אֵינּוֹן מִיִּלִּין דְּלֵיִט בְּרֵשׁ גַּרְמִיּוֹה וְלוֹקָחִים אוֹתָם דִּיבּוּרִים
 שְׁאָדָם קִילֵל אֶת עֲצָמוֹ [טז], בֵּין בְּרוּגְזָא בִּין בְּכַעֲס, בֵּין בְּאוֹמָאָה בִּין

אור הרשב"י

פעם, הנה אצלתי מן הרוח וגו'. ואז ידע משה
 שהוא ימות ולא יכנס לארץ, שהרי אלדד
 ומידד ניבאו על זה. ומכאן למדנו שלא יקלל
 אדם את עצמו, שהרי כמה מלאכים ממונים
 ממתנינים על ענין כזה, כשהאדם מקלל את
 עצמו. וכן כאן משה לא בא לידי ענין זה אלא
 על ידי שקילל את עצמו. ולכן במלאכת
 המשכן לא הוזכר משה כאשר הוזכר אהרן
 והנשיאים לחנכת המזבח, לפי שאמר ואם
 אין מחני נא מספרך, נענש בזה שלא הוזכר

[טז] ועיין מ"ש השל"ה הקדוש (ספר במדבר
 דברים, דרך חיים תוכחות מוסר פרשת
 בהעלותך) וז"ל: ואם ככה את עושה לי הרגני
 נא הרוג (במדבר יא, טו). איתא בזוהר (ח"ג
 קנה, ב) אמר בלשון נקיבה, לפי שהיה
 מתגבר כח הדין, והתחיל לשלוט המיתה
 בעולם, שעליה נאמר (משלי ה, ה), רגליה
 יורדות מות, ולכן אמר משה הרגני נא הרוג.
 מיד ויאמר ה' אל משה אספה לי שבעים איש
 וגו', אמר הקב"ה אתה מבקש מיתה בכל

הלימוד היומי